

Felles forvaltningsrevisjon ReMidt IKS - behandling av rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

28.10.2026

Saknr

60/26

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217

TI-&58

Arkivsaknr 25/75 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering, og oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar rapporten til orientering og ber kommunens eierrepresentant arbeide for at ReMidt IKS:

- a. sikrer systematisk oppfølging av identifiserte avvik og risikoforhold ved selskapets anlegg, slik at gjeldende myndighetskrav og vilkår i tillatelser etterleves.
- b. styrker den systematiske oppfølgingen og dokumentasjonen av nødvendig opplæring og kompetanseutvikling blant ansatte.
- c. sikrer korrekt rapportering av eierkommunenes andeler av selvkostfondene.
- d. gjennomfører en oppdatert vurdering av om avsetningen til etterdriftsfondet er tilstrekkelig til å dekke framtidige forpliktelser knyttet til Gjølme deponi.
- e. sikrer at alle fritidsabonnenter har tilgang til løsninger som gjør det mulig å sortere og levere de avfallsfraksjonene som omfattes av krav til utsortering og separat innsamling.

2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant orientere kontrollutvalget om hvordan anbefalingene i punkt 1 er fulgt opp innen 9. august 2028.

3. Kommunestyret ber om at ReMidt IKS sender en kortfattet skriftlig redegjørelse til kontrollutvalgets sekretariat om hvilke tiltak som er gjennomført som oppfølging av anbefalingene, senest innen 31. desember 2028.

Vedlegg

Rapport fra forvaltningsrevisjon av ReMidt IKS

Saksopplysninger**Bakgrunn**

Kontrollutvalgene i 16 av de 17 eierkommunene i ReMidt IKS bestilte en felles forvaltningsrevisjon av selskapet. Kontrollutvalget i Frøya kommune sluttet seg til forslag til prosjektplan i møte 4. februar 2026, sak 5/26. Formålet var å undersøke om ReMidt IKS forvalter sine oppgaver i samsvar med lover, forskrifter og vedtak, og om selskapet har etablert tilfredsstillende systemer og rutiner på sentrale risikoområder.

Kontrollutvalgene ønsket særlig å undersøke:

- internkontrollen i selskapet
- om renovasjons- og slamgebyrene beregnes etter selvkostprinsippet
- om differensiering av gebyrer skjer i samsvar med regelverket
- om søknader om reduksjon og fritak behandles korrekt
- om selskapet hindrer krysssubsidiering mellom selvkostområder og konkurranseutsatt virksomhet
- om etterdriftsfondet for deponi er tilstrekkelig

- hvordan selskapet arbeider for å begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs.

Om rapporten

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført av Møre og Romsdal Revisjon SA og Revisjon Midt-Norge SA i perioden oktober 2025 til september 2026. Revisjonen bygger på dokumentgjennomgang, intervjuer og observasjon av eiermøte og representantskapsmøte.

Rapporten undersøker følgende problemstillinger:

1. Har ReMidt IKS etablert internkontrollsystem på overordnet nivå?
2. Er beregning av renovasjonsgebyret i tråd med selvkostprinsippet?
3. Er differensiering av renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?
4. Behandles søknader om reduksjon og/eller fritak for renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?
5. Sikrer ReMidt IKS at det ikke skjer krysssubsidiering mellom selvkostområder og konkurranseutsatt virksomhet?
6. Sikrer ReMidt IKS at det er etablert etterbruksfond som kan ivareta framtidige krav til deponi?
7. Hvordan arbeider ReMidt IKS for å begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs?

Hovedfunn

Revisor konkluderer med at ReMidt IKS har etablert et internkontrollsystem på overordnet nivå. Selskapet har systemer for internkontroll, risikovurderinger, avvikshåndtering, varsling, personvern og datasikkerhet. Samtidig viser tilsyn fra Statsforvalteren mangler ved enkelte anlegg, blant annet knyttet til risikovurderinger, håndtering av farlig avfall og etterlevelse av tillatelser. Revisor peker også på behov for bedre dokumentasjon og systematisk oppfølging av opplæring og kompetanse.

Når det gjelder selvkost, konkluderer revisor med at ReMidt har systemer og rutiner som legger til rette for etterlevelse av selvkostregelverket ved beregning av renovasjons-, fritids- og slamgebyrer. Revisor avdekker imidlertid vesentlige svakheter ved rapporteringen av kommunevise andeler av selvkostfondene. De rapporterte fondsandelene bygger på historiske fordelinger og representerer ikke faktiske selvkostfond beregnet på kommunenivå. Revisor finner også at flere kommuners dokumentasjon av egne gebyrpåslag er mangelfull.

Revisor konkluderer videre med at differensieringen av avfalls- og slamgebyrene er i samsvar med regelverket. Differensieringen bygger på reelle kostnadsforskjeller og stimulerer til avfallsreduksjon og gjenvinning.

Når det gjelder søknader om reduksjon og fritak, vurderer revisor at ReMidt har etablert systemer og rutiner som legger til rette for korrekt behandling av søknader, vedtak og klager. Enkelte vilkår gir rom for skjønn, men revisjonen vurderer at saksbehandlerne baserer vurderingene på relevante opplysninger og gjeldende regelverk. Revisjonen har imidlertid ikke kontrollert enkeltvedtak eller klagesaker.

Revisor har ikke funnet indikasjoner på krysssubsidiering mellom husholdningsavfall og konkurranseutsatt næringsvirksomhet. Revisjonen finner at selskapet har etablert systemer, avtaler og fordelingsnøkler som skal motvirke dette.

Når det gjelder etterdriftsfondet for Gjølme deponi, konkluderer revisor med at det er etablert et fond, men at det er usikkert om fondet er tilstrekkelig. Fondet bygger på beregninger fra 2011, og selskapet har ikke gjennomført en nyere helhetlig vurdering av framtidige avslutnings- og etterdriftskostnader.

Revisor konkluderer også med at ReMidt arbeider systematisk for å begrense forurensning og utnytte avfall som ressurs. Selskapet har etablert ordninger for kildesortering, ombruk, materialgjenvinning og ressursutnyttelse. Materialgjenvinningsgraden har økt betydelig de

siste årene. Samtidig mangler enkelte fritidskunder fortsatt tilgang til løsninger for full utsortering av alle aktuelle avfallsfraksjoner.

Funn som ikke fullt ut er vurdert av revisor

Rapporten omtaler enkelte forhold som ikke følges opp med egne vurderinger eller anbefalinger:

- Revisor peker på at det ikke er etablert systemer som identifiserer hvem som leverer avfall ved gjenvinningsstasjonene, og at kontrollen i stor grad bygger på tillit og visuelle kontroller.
- Revisor omtaler at ReMidt foreløpig ikke har innført gebyrordning for fast plasserte mobile enheter (campingvogner mv.) selv om slike er omfattet av renovasjonsforskriften. Forholdet vurderes ikke nærmere.
- Revisor omtaler at rapporteringssystemet for kommunalt næringsavfall vurderes som utilstrekkelig, uten at dette leder til egne vurderinger eller anbefalinger.

Revisors anbefalinger

Revisor anbefaler at ReMidt IKS:

- sikrer systematisk oppfølging av identifiserte avvik og risikoforhold ved selskapets anlegg, slik at relevante myndighetskrav og tillatelser etterleves.
- styrker den systematiske oppfølgingen og dokumentasjonen av nødvendig opplæring og kompetanse blant ansatte.
- sikrer riktig rapportering av eierkommunenenes andel av selvkostfondene.
- gjør en vurdering av om avsetning til etterdriftsfond er tilstrekkelig for å dekke framtidige forpliktelser knyttet til Gjølme deponi.
- sikrer at alle fritidskunder har tilgang til løsninger som gjør det mulig å sortere og levere de avfallsfraksjonene som omfattes av krav om utsortering og separat innsamling.

Revisor anbefaler eierkommunene å sikre at:

- dokumentasjon av påslag er i samsvar med krav i selvkostregelverket

Sekretariatet bemerker at punktet om påslag ikke gjelder for Frøya kommune.

Sekretariatets vurderinger

Sekretariatet vurderer at rapporten besvarer de problemstillingene kontrollutvalgene har bestilt. Revisjonen har benyttet flere datakilder og beskriver metode, kriterier, funn, vurderinger og konklusjoner på en oversiktlig måte.

Det er gjennomgående god sammenheng mellom problemstillingene, revisjonskriteriene, de presenterte funnene, revisors vurderinger og de anbefalingene som gis. Anbefalingene retter seg mot områder hvor revisjonen har identifisert svakheter eller usikkerhet:

- oppfølging av avvik og risikoforhold ved anleggene
- dokumentasjon av kompetanse og opplæring
- rapportering av selvkostfond
- vurdering av etterdriftsfondet
- utsorteringsløsninger for fritidskunder.

Sekretariatet viser til funnene knyttet til internkontroll ved enkelte anlegg. Selv om revisjonen vurderer internkontrollsystemet som etablert og formelt tilfredsstillende, viser flere myndighetstilsyn mangelfull etterlevelse av krav og tillatelser. Dette understreker betydningen av revisjonens anbefalinger om bedre oppfølging av avvik og risikoforhold.

Når det gjelder selvkostområdet, vurderer sekretariatet at funnene om rapportering av kommunevise selvkostfond er vesentlige. Feilaktige eller misvisende opplysninger kan

påvirke kommunenes regnskapsrapportering og rapportering til KOSTRA. Det er derfor viktig at selskapet følger opp revisjonens anbefaling.

Sekretariatet registrerer også at revisor konkluderer med usikkerhet knyttet til om etterdriftsfondet ved Gjølme deponi er tilstrekkelig. Etter sekretariatets vurdering er dette et forhold som bør prioriteres av selskapet, både av økonomiske og miljømessige hensyn.

For de forholdene som omtales i rapporten uten at de inngår i revisors vurderinger, mener sekretariatet at disse ikke er av en slik karakter at de svekker revisjonens hovedkonklusjoner. De kan likevel inngå i selskapets videre forbedringsarbeid.

Etter sekretariatets vurdering gir rapporten et godt grunnlag for videre oppfølging både fra eierkommunene og fra selskapet. Sekretariatet anbefaler derfor at kontrollutvalget tar rapporten til orientering og oversender den til kommunestyret for behandling. Det anbefales videre at kommunestyret ber kommunedirektøren og kommunens eierrepresentant følge opp de anbefalingene som følger av rapporten innenfor sine respektive ansvarsområder.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar rapporten til orientering og oversender saken til kommunestyret for videre behandling.